

Adresseliste

Trondheim, 24.04.2023

Deres ref.:
«Ref»Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/4989Saksbehandler:
Kai Børge Amdal

Høring på endring av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst kap. 9 fangst

Innledning

Fangst var tidligere den dominerende høstingsmåten. I dag høstes det aller meste av vilt med skytevåpen. Likevel er fangsten fremdeles en viktig høstingsform for en del viltarter, og riktig utført er fangst av vilt mer effektivt enn bruk av skytevåpen. Dette fordi mange av de artene det drives fangst på er aktive i deler av døgnet der det ikke er mulig å jakte på dem med skytevåpen. Fangst er et viktig virkemiddel for å regulere bestanden av bl.a. mink. Fangst har i dag liten betydning som næring i Norge, men kan unntaksvis være en biinntekt for noen få.

Bakgrunnen for denne høringen er at vi de senere årene har sett at det har vært benyttet feller som ikke har hatt tilstrekkelig slagkraft, ikke har vært brukt riktig, eller har vært plassert slik at husdyr har blitt skadet eller avlivet i feller. Fellefangst som utøves feil kan medføre dårlig dyrevelferd, og vil også gi jakt og fangst et dårlig omdømme. Det er derfor viktig at vi har et regelverk som tydeliggjør hvilke feller som er egnet til formålet. Det er i gjeldende regelverk ikke et generelt krav til at det skal benyttes feller som er godkjente til de enkelte viltarter som er målet for fangsten. Dette gjelder spesielt for feller som avliver viltet, der det kun er virkemåten som er beskrevet. Gjennom å tydeliggjøre hvilke feller som er tillatte til de ulike fangstbare viltarter, vil en bedre sikre at det er feller som er egnet til formålet som benyttes. Det er også viktig å ha et klart regelverk rundt bruken og plasseringen av fellene for å unngå at andre viltarter, husdyr eller mennesker løser ut fellene og skades i dem.

Begreper

Feller har i gjeldende regelverk ulike navn og betegnelser ut fra funksjonsmåte. Dette er slagfeller, båser, hegn og bur. I høringen foreslås det kun å tillate bruk av feller som er oppført i en liste over feller som er godkjent til fangst. Vi vil da ikke ha det samme behovet for å benytte alle disse begrepene på feller, og i forslaget til forskrift brukes derfor begrepet feller som en samlebetegnelse. Det skilles imidlertid mellom feller som avliver viltet og feller som fanger viltet levende, og i tillegg vil fangstbur behandles særskilt.

Bernkonvensjonen

Bernkonvensjonen ble vedtatt av Europarådet 19. september 1979. Konvensjonen ble ratifisert

av Norge 27. mai 1986, og trådte i kraft for Norge 1. september 1986. Konvensjonens formål er først og fremst å verne truede og sårbare arter mot overutnyttelse, men også å verne artene og deres naturlige leveområder mot andre trusler. Videre er det et formål å fremme regionalt samarbeid om slikt vern.

Bernkonvensjonen har i vedlegg IX flere forbud som direkte og indirekte har betydning for fangst. Det er et forbud mot bruk av snarer til både pattedyr og fugler. Det er imidlertid et unntak for bruk av snare til rypen nord for 58. breddegrad. Det er ikke tillatt med feller som ikke er selektive i fangsten og feller som har storskala fangst. Det er også forbudt å benytte levende dyr eller fugler som åte i fellene, og det er ikke tillatt å benytte lydavspillinger til lokking.

Internasjonalt regelverk

Det er utarbeidet egne standarder for feller som avliver viltet (ISO 10990-4 1999), og for feller som fanger viltet levende (ISO 10990-5 1999). Disse standardene stiller krav til fellenes effektivitet. Det finnes i dag en egen standard for fangst som bygger på disse ISO-standardene, International humane trapping standards (IHTS). Med IHTS som et grunnlag er det inngått en gjensidig avtale mellom EU og Canada om at denne standarden skal følges. Avtalen ble signert i 1991, og utvidet med Russland i 1998. Det er også inngått en tilsvarende avtale mellom EU og USA. Disse avtalene skal sikre at fangst utøves på en human og sikker måte, med feller som er testet og funnet egnet til formålet. Gjennom at godkjenningen av fellene følger felles kriterier vil en godkjent felle kunne benyttes i alle avtalelandene.

Av de nordiske landene er det kun Sverige som har fått på plass en egen godkjenningsordning for feller. Denne godkjenningsordningen gjelder ikke bare feller til fangst i jaktsammenheng, men også feller til f.eks. rotter og mus. Ordningen bygger på standardene for IHTS og omfatter både feller som avliver viltet og feller som fanger viltet levende. På 80-tallet gjennomførte Naturvårdsverket og Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) tester av en rekke feller. Testene ble utført både på dyr i fangenskap og under praktisk bruk. Testene resulterte i en liste over feller godkjente for bruk i Sverige.

Flere av landene som er tilknyttet IHTS-samarbeidet har utarbeidet gode lister over hvilke feller som er godkjente.

Gjeldende regelverk i Norge

Dyrevelferdsloven har bestemmelser som regulerer håndtering av dyr, avliving, og jakt og fangst. I § 3, om behandling av dyr, fremgår det at dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger. I § 8 står det at utstyr skal være egnet til å ivareta dyrevelferden, og at nytt utstyr skal være utprøvd og funnet egnet. I § 12 om avliving står det at avlivingen skal skje på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte. Den samme ordlyden benyttes i § 20 om jakt og fangst, som gir hjemmel til å fastsette forskrifter. Foreløpig er ikke denne brukt som hjemmel for alminnelige forskrifter om jakt og fangst av viltelevende landdyr.

Viltloven § 19 om human jakt, slår fast at jakt og fangst skal utøves på en slik måte at viltet ikke utsettes for unødige lidelser og slik at det ikke oppstår fare for mennesker eller husdyr eller skade på eiendom. Høyesterett har i Rt. 2003 s.104 slått fast at bestemmelsen også omfatter tilfeller der viltet utsettes for fare for unødige lidelser.

Viltloven § 27 gir grunneier enerett til jakt og fangst på sin eiendom. Fangst krever derfor, på lik linje med jakt, tillatelse fra grunneier.

Når kamera brukes til overvåking av feller må disse plasseres slik at de ikke er i strid med regler om overvåking. Ifølge Datatilsynets veileder om kameraovervåking, <https://www.datatilsynet.no/personvern-pa-ulike-omrader/overvaking-og-sporing/kameraovervaking/>, er det tillatt å benytte viltkamera så lenge hensikten utelukkende er å ta bilder av dyr, og dersom det blir truffet effektive tiltak for å unngå at det blir tatt bilder av mennesker. Det krever grunneiers tillatelse å sette opp kamera.

Bruk av åte reguleres av forskrift om utlegging av åte og føring av vilt. Åter som benyttes i feller reguleres også av denne forskriften.

Hva som kan benyttes som åter reguleres av forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum (animaliebiproduktforskriften).

Innfanging for vitenskapelige eller andre særlige formål berøres ikke av denne høringen, men reguleres av forskrift om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark (viltforskriften).

Fangst er regulert i forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst. Forskriften skiller på feller som fanger viltet levende, og feller som avliver viltet. For feller som fanger viltet levende er det fire navngitte båsfeller som er godkjente. I tillegg kan det benyttes feller som er konstruerte og virker på samme måte som de fire navngitte fellene. Det finnes egne typetegninger av disse fellene, og det er i tillegg beskrevet hvilke materialer som skal benyttes på innsiden av fellene. Dagens regelverk for bruk av feller som fanger viltet levende har klare føringer til materialvalg, utforming og tilsyn for å hindre at viltet utsettes for unødige lidelser. Dette gjelder uavhengig av hvilke arter fangsten rettes mot. Feller som fanger viltet levende er tillatt benyttet til fangst på grevling, rødrev, mårhund, vaskebjørn, villsvin, gaupe og jerv. Det er for de ulike artene navngitte felletyper som er tillatt brukt, og det er beskrevet hvilke materialer som kan benyttes i disse fellene. Bås til gaupe og jerv skal i tillegg godkjennes av statsforvalteren etter egen instruks, noe som gir en god kvalitetskontroll.

Fangstbur er tillatt kun til enkelte arter, uten at det er satt ytterligere krav til hvordan disse fangstburene skal være utformet, og hvordan de skal fungere.

For slagfeller er det i gjeldende regelverk ikke noen liste over hvilke felletyper som er godkjente for de ulike artene. For slagfeller er det kun angitt at de skal ha tilstrekkelig slagkraft og at slagmekanismen skal slå ovenfra og ned mot dyrets nakke eller kranium. Forskriftens kommentarer setter også noen krav til feller, uten at dette er tydelig i selve forskriftsteksten. Ut over dette handler kommentarene rundt slagfeller bare om hvordan de skal plasseres for å unngå fare for mennesker og husdyr.

Liste over godkjente feller

Det foreslås å lage en liste over alle typer feller som er tillatt brukt til fangst. En slik liste vil sikre at de fellene som benyttes er testet og funnet egnet til formålet. Dette vil være med på å sikre human fangst, samtidig som den gir god veiledning for de som selger feller, utøver fangst og de

som kontrollerer fangsten. En slik liste vil basere seg på allerede godkjente feller etter IHTS, og feller som Miljødirektoratet godkjenner med bakgrunn i andre tester.

Flere av de fellene som er benyttet til fangst, etter dagens regelverk, er godt utprøvd i praktisk fangst, og det er ingen indikasjoner på at disse ikke fungerer på en sikker og god måte. De fellene som er tillatt til fangst av gaupe er de samme som benyttes til grevling, rødrev, mårhund og vaskebjørn. Dette er feller som jegerne kjenner godt og som over tid har vist seg å fungere godt. Fellene er svenske modeller og er konstruerte ut fra svenske krav, noe som gjør at to av dem må bygges om for å fylle våre krav til materialer. Statsforvalterne har gått gjennom hvor mange gaupebåser som er aktive, og hvilke felletyper som blir benyttet i hvert enkelt fylke. Fangst av gaupe er ikke en effektiv metode i kvotejakta, og det er derfor ikke et stort antall feller som er aktive. Samtlige av fellene som er omsøkt og godkjent er av typen Värmlandsk tunellfelle. Årsaken til dette er nok at det er denne modellen som er best egnet til fangst av gaupe. Gaupa er sky og vil i liten grad gå inn i en felle om den ikke kan se gjennom den. Miljødirektoratet foreslår derfor å fjerne Nyåkersfella, Smålandsk revefelle og Østermalmafella fra lista over tillatte gaupefeller siden disse ikke benyttes i dag, og kun tillate Värmlandsk tunellfelle og jervbås.

Fellen som benyttes til jerv er en egen modell som ble utviklet av Direktoratet for naturforvaltning med bakgrunn i erfaringer med tidligere fellemodeller. Ved fangst av gaupe og jerv skal fellene godkjennes av statsforvalteren før fangsten starter, og fangst skal kontrolleres av Statens naturoppsyn. Dette gjør at en har kontroll med at de fellene som benyttes fungerer på en god måte.

Det er noen slagfeller som produseres i Norge, og som ikke har vært testet i henhold til ISO 10990-4 eller IHTS. De to vanligste fellene med kjent produsent er Aasbøfella og Syningfella. Det ble over to fangstsesonger gjennomført et forsøk for å teste disse fellene. I forsøket ble det plassert ut feller av begge modeller under ordinær fangst i jaktårene 2020/2021 og 2021/2022. Sammen med fellene ble det plassert viltkamera med videofunksjon for å filme måren i det den gikk i fella. Håpet var da at film av fangstøyeblikket og en obduksjon av fangsten, gjennomført av Veterinærinstituttet, ville gi svar på hvor effektiv fella var med tanke på avliving av viltet. Dette var en metodikk som viste seg å være utfordrende, og det ga ikke tilstrekkelig svar. Få dyr ble fanget under overvåkingen, og i tillegg var det vanskelig å få de nødvendige bildene av fangsten. Summen av dette gjorde at vi ikke fikk nødvendige data for å kunne si noe om fellenes funksjon og effektivitet. Miljødirektoratet ba derfor Universitetet i Tromsø om å gjennomføre en teknisk test av disse fellene der opptrekkskraft, utløsningskraft, slagkraft og treffpunkt ble målt. Resultatene fra testen ble vurdert opp mot allerede godkjente feller fra Sverige, og de viser at fellene har god funksjon og effektivitet. Disse to fellene legges derfor til lista over tillatt feller der Aasbøfella blir godkjent for mår, og Syningfella for mår og mink.

Det finnes også noen få slagfeller som ikke har kjent produsent, men som produseres av fangstpersonene selv. En utfordring med disse fellene er at det ikke er enkelt å følge opp om de tilfredsstiller kravene. Den samme fella, produsert av to ulike fangstpersoner, kan ha veldig ulik slagkraft og ulikt treffpunkt. Disse felletypene er derfor ikke tatt inn på lista over godkjente feller. Av den samme grunnen er det også enkelte feller på den svenske lista som ikke er tatt inn i lista over godkjente feller. Dette er feller som ikke produseres i dag og som det derfor er vanskelig å kontrollere kvaliteten på.

De tillatte fellene presenteres som en liste i et vedlegg til forskriften. I dette vedlegget vil det også fremgå andre krav som stilles til de ulike felletypene.

Forslag til endring

For å sikre ivaretagelsen av dyrevelferd foreslår Miljødirektoratet følgende endringer i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst kapittel 9 om fangst. Endringene omfatter hvilke feller som er tillatte, bruken av disse og tilsynshyppighet.

Grunnprinsipper for fangst

Fangst skal utøves på en måte som er human og effektiv, og som ikke utsetter viltet for unødig lidelse. Det foreslås en innledende bestemmelse som fastsetter noen grunnprinsipper for utøvelse av fangst som vil tydeliggjøre dette.

Forslag til ny § 30 Bruk av fangstredskaper

Den som utøver fangst plikter å innrette fangsten slik at den bare retter seg mot de viltarter som redskapet er tillatt for, jf. § 31.

Feller skal ikke plasseres i områder hvor alminnelig ferdsel medfører at det kan oppstå fare for mennesker eller husdyr.

Det er ikke tillatt å bruke levende dyr eller lydavspillinger for å lokke viltet inn i fangstredskaper.

Arter

Det er i denne revisjonen ikke foreslått å gjøre endringer i hvilke arter det kan drives fangst på. Hvilke arter det tillates fangst på vil fremgå av Vedlegg 1, og Miljødirektoratet foreslår derfor å oppheve dagens § 30. Arter det kan drives fangst på.

Fangstredskaper

Miljødirektoratet foreslår å kun tillate feller som står oppført på liste over godkjente feller i eget vedlegg i forskriften. Her listes hvilke fellemodeller som er tillatte for de ulike artene. Vedlegget vil også inneholde hvilke krav som stilles til bruk av fellene. Dette gjør at det vil bli et mer tydelig regelverk å forholde seg til, i tillegg til at vi sikrer at det benyttes feller som er godt egnet til fangst av de enkelte viltarter.

I gjeldende regelverk er det tillatt å benytte fallstokk, fallem og flak. Dette er gamle felletyper som tidligere ble mye benyttet. Fallstokk er en trestokk som plasseres slik at den faller over byttet. Disse ble laget av trestokker som ble funnet på plassen. Flak er flate steiner som gildres og skal falle over byttet når en utløserpinne berøres. Fallem fungerer på samme måte som flak, men er da en trelem som tynges av stein. Dette er feller som, brukt riktig, er veldig effektive. Samtidig er det vanskelig å sette tydelige krav til slike feller når det gjelder treffpunkt og slagkraft. Det foreslås derfor å ikke ta inn disse fellene på lista over godkjente feller.

Direktoratet foreslår å videreføre kravet om at bruk av felle til gaupe og jerv krever tillatelse fra statsforvalter etter søknad. Denne tillatelsen skal utformes etter fastsatt instruks som er et eget vedlegg i forskriften. Det foreslås at tillatelsen kan gis for inntil 5 år av gangen for både gaupe og jerv. Dette vil gjøre at vi har bedre kontroll med hvilke feller som er aktive.

Forslag til ny § 31 Tillatte arter og fangstredskaper

Det er kun tillatt å drive fangst av de arter, og med de feller og krav som står oppført i vedlegg 1. Ved fangst av gaupe og jerv kreves i tillegg tillatelse fra statsforvalteren i samsvar med vedlegg 2.

Utplassering

Dagens regelverk har en generell regel om at fangstredskaper skal plasseres slik at de ikke medfører fare for mennesker eller husdyr. I tillegg er det et forbud mot bruk av levende lokkedyr, og et krav om at feller til bever skal plasseres under vann. Flere regler for utplassering av slagfeller står kun i veiledningen til gjeldende forskrift. Dette er bl.a. hvor høyt feller til mår skal henges, og at feller som avliver mår og mink skal monteres i kasser om de plasseres på bakken. Dette er viktige regler som bør forskriftsfestes for å gjøre dem mer tydelige og forpliktende.

Det foreslås å oppheve dagens § 32, og flytte innholdet til en innledende bestemmelse om fangst. Detaljene om plassering av feller i første ledd tredje punktum flyttes til vedlegg 1.

Merking og varsling

Feller som er utplassert skal være merket med brukerens navn og adresse og eventuelt telefonnummer. Det foreslås i høringen at telefonnummer skal være obligatorisk. Merkingen må være gjort slik at den er godt synlig uten at det er nødvendig å håndtere fellene. Kravet om merking gjelder alle utplasserte feller, uavhengig av om de er oppspente eller ikke, men gjelder ikke rypesnarer. Det er viktig at det er mulig å finne ut hvem som eier fangstredskapene, og hvordan en kan komme i kontakt med vedkommende. Dette gjelder både om det har skjedd noe med fellene, eller at det har skjedd et uhell ved bruken av dem. I tillegg vil det være enklere for grunneier å vite at det er personer med tillatelse som har plassert ut fellene.

Det er også viktig at det fortsatt gis en hjemmel til å fjerne fangstredskaper som ikke er merket i henhold til bestemmelsene. Umerkede feller kan fjernes av grunneier, eller en som opptrer på vegne av grunneier, politiet eller offentlig naturoppsynsmyndighet. Offentlig oppsynsmyndighet vil være Statens naturoppsyn, Fjelltjenesten eller Fjelloppsyn i regi av fjellstyrene.

Forslag til ny § 32. Merking av feller

Feller skal være synlig merket med brukerens navn og adresse og telefonnummer. Dette kravet gjelder ikke rypesnarer.

Feller som ikke er merket i samsvar med disse bestemmelser, kan fjernes av grunneier, politiet eller offentlig naturoppsynsmyndighet.

Tilsyn og avliving

Det skal føres tilsyn med fellene for å sikre at fangsten foregår på en sikker og human måte. Det settes ulike krav til feller som fanger viltet levende, enn til de som avliver viltet og rypesnarer. Tilsynet skal skje fysisk, men det er tillatt å benytte kamera ved fella for å øke tilsynet. Det er i gjeldende regelverk gjort et unntak fra kravet om fysisk tilsyn ved fangst av jerv. Her tillates det at det fysiske tilsynet kan erstattes med elektronisk tilsyn gjennom at fangstpersonen mottar to bilder i døgnet på fastsatte tidspunkt. Det stilles da flere krav til kameraplassering, innstillinger for bildelevering og loggføring av bilder.

Feller som avliver viltet skal i gjeldende regelverk ha tilsyn en gang pr. uke. Miljødirektoratet foreslår at slike feller skal ha tilsyn to ganger pr. uke. En økning i tilsynshyppigheten vil raskere avdekke fangst, og eventuelle feil med fella som påvirker avlivingen av viltet.

Gjeldende bestemmelser om tilsyn med feller som fanger viltet levende krever at det føres tilsyn med fellene en eller to ganger i døgnet, avhengig av hvilken art det drives fangst på. Det foreslås nå å kreve tilsyn to ganger i døgnet for all fangst med feller som fanger viltet levende. Dette for å sikre en rask avliving av fanget vilt. I tillegg foreslås det å tillate at elektronisk tilsyn kan erstatte fysisk tilsyn for alle arter. Tilgangen på gode kamera og muligheten for elektronisk overvåking har blitt meget god. Elektronisk tilsyn vil derfor kunne erstatte fysisk tilsyn av fellene på en god måte. Kravet vil være at fangstpersonen loggfører bilder fra fella morgen og kveld, og at bildeloggen skal kunne fremvises ved kontroll. All form for feil med det elektroniske tilsynet krever fysisk tilsyn med fella. På denne måten sikres et godt tilsyn med fellene og human fangst. Elektronisk tilsyn åpner også for muligheten til å føre tilsyn med fellene flere ganger i døgnet og gjennom dette oppdage fangst tidligere enn ved ordinært tilsyn. Når det benyttes elektronisk tilsyn stilles det krav om at det benyttes elektronisk fellealarm.

Ved fangst av villsvin er det i gjeldende regelverk krav om fellealarm som varsler at fella er utløst. Det foreslås at dette også skal gjelde ved fangst av gaupe og jerv, uavhengig av tilsynsmåte. Dette vil kunne forkorte tiden viltet er i fella før det blir avlivet eller sluppet løs. En utfordring ved fangst av gaupe og jerv er at dette ofte foregår i områder med dårlig dekning. Det foreslås derfor at statsforvalteren, i forbindelse med godkjenning av felle for gaupe og jerv, kan dispensere fra dette kravet i de tilfeller dekningen er for dårlig.

Ved melding om fangst skal fangstpersonen umiddelbart sørge for at fanget vilt blir avlivet eller sluppet fri. Dette uavhengig av om fangsten blir avdekket gjennom tilsyn morgen eller kveld, eller om fangsten blir varslet på annen måte.

Forslag til ny § 33. Krav om tilsyn

Bruker av feller som fanger viltet levende plikter å føre tilsyn med fellen hver morgen og kveld. Elektronisk tilsyn, som beskrevet i vedlegg 3, kan erstatte fysisk tilsyn.

Ved fangst av villsvin, gaupe og jerv skal det i tillegg benyttes elektronisk fellealarm som varsler ved fangst.

Bruker av fangstredskap som avliver viltet, plikter å føre tilsyn med fangstredskapet minst to ganger hver uke. Den som bruker snarer til fangst av rype plikter å føre tilsyn med snarene minst hver andre dag.

Forslag til ny § 34. Håndtering av fanget vilt

Viltart som ikke tillates fanget i feller som fanger viltet levende skal straks slippes fri. Villsvinsugge som har diende unger skal slippes ut. Eventuelle fangede villsvinunger kan avlives.

Fanget lovlig vilt skal avlives umiddelbart. Avlivingen skal skje sikkerhetsmessig forsvarlig og på en slik måte at viltet ikke utsettes for unødig lidelse.

For avliving av gaupe, jerv, rødrev, grevling, mårhund, vaskebjørn og villmink som er fanget i bås eller fangstbur kan salongriffler, revolver eller pistol i kaliber 22 LR nyttes.

Avliving av villsvin skal skje med skytevåpen. Ved bruk av rifle skal kaliber og ammunisjon godkjent for jakt på rådyr benyttes. Ved bruk av hagle skal det benyttes fyllingskule/slugs.

Melding til kommunen

Det er ved bruk av bås og hegn et krav om melding til kommunen ti dager før fangsten starter i dagens § 36. Meldingen skal inneholde opplysninger om type fangstinnretning, nøyaktig stedsangivelse og navn på fangstperson. Ved snarefangst av rype skal det sendes varsel til kommunen ti dager før fangsten starter. Meldingen skal gi opplysninger om brukerens navn, adresse, fangstområde og fangstperiode. Det er også en plikt til å rapportere fangst på fastsatt skjema til kommunen senest ti dager etter endt fangst.

Bruk av feller krever godkjenning fra grunneier. Dette gjør at grunneier kan bestemme hvor det skal være tillatt å sette ut feller, og i hvor stort omfang fangsten kan gjennomføres. Direktoratet ser derfor ikke hvilken tilleggsgevinst en har av at kommunene skal motta varsel om hvor slike feller plasseres.

Alle jegere må etter endt jaktår sende inn jakt- og fangstrapport til Statistisk sentralbyrå (SSB). I tillegg krever de fleste grunneiere rapport over jakt- og fangstutbytte for sitt område i forbindelse med jaktkortsalget. En rapportering av snarefanget rype til kommunen vil derfor være en tilleggsrapportering direktoratet ikke ser behovet for.

Det foreslås derfor å oppheve dagens § 36 om melding til kommunen. Kravet om at felle til gaupe og jerv skal godkjennes av statsforvalteren, flyttes til ny § 31.

Aldersgrenser

I endring av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst 1. desember 2022, ble det tillatt med fangst av villsvin. Villsvin er definert som storvilt, og det er derfor 18 års aldersgrense for å drive villsvinjakt. Siden fangst av villsvin innbefatter avliving, er det behov for å gjøre endring i forskriftens § 5 om aldersgrenser, og stille krav om 18 års aldersgrense for fangst av villsvin.

§ 5. Generell aldersgrense for jakt, felling og fangst

Den som utøver jakt på småvilt må være fylt 16 år, og den som utøver jakt på eller felling av storvilt må være fylt 18 år. Fangst kan utøves av personer som har fylt 16 år. For fangst av villsvin, gaupe og jerv er aldersgrensen 18 år.

Økonomiske konsekvenser

Endringene som foreslås antas å ikke ha vesentlig økonomisk betydning for de som driver fangst i Norge i dag.

Når det gjelder hvilke feller som tillattes, er mange av de feller som benyttes til fangst i dag godkjent i henhold til IHTS, og vil derfor legges til lista over godkjente feller. Dette betyr at det vil være noen felletyper som faller utenom, og at enkelte som driver fangst vil bli sittende med feller som ikke kan benyttes. På samme måte vil det kunne være forhandlere av feller som sitter med et lager av feller som ikke vil bli tillatt benyttet etter endringen.

Kravet til fellealarmer for feller til gaupe og jerv vil føre til en kostnad for de som benytter disse fellene. Slike alarmer kommer i ulike prisklasser, men har ikke særlig høye kostnader. Alarmene har en kostnad på ett par tusen i innkjøp, i tillegg til at noen har et lite årlig beløp i abonnement.

Kravet til tilsyn vil innebære både mer og mindre ressursbruk. For feller som avliver viltet, vil kravet til tilsyn øke fra én gang per uke til to ganger per uke, og dermed øke tiden som må brukes til tilsyn. For feller som fanger viltet levende, foreslås det å kreve tilsyn to ganger om dagen, sammenlignet med en til to ganger om dagen i dagens forskrift. Samtidig foreslås det å tillate elektronisk overvåkning (med krav til elektronisk fellealarm) som erstatning for fysisk tilsyn, som vil lette ressursbruken. Vi har ikke forutsetninger for å anslå samlet effekt på endret ressursbruk til tilsyn, men antar at det samlet sett ikke vil bli en vesentlig økt ressursbruk.

Forslaget om å oppheve kravet til melding til kommunen om bruk av feller, vil gi redusert tidsbruk både for de som setter ut fellene og for kommunene som i dag mottar varslene.

Samlet sett anser vi at det er begrensede kostnader forbundet med forslagene. Forslagene vil først og fremst ha nytteeffekter i form av bedre dyrevelferd. I tillegg blir regelverket enklere å forholde seg til, både for de som benytter feller, og for de som selger feller. Sett opp mot betydningen dette har for dyrevelferden, som er et prinsipielt forhold av betydning, anser vi at de økonomiske konsekvensene vil være små.

Høringsfristen er **01.09.2023**. Forskriften fastsettes kort tid etter dette. Saksdokumentene og skjema for å gi elektronisk tilbakemelding finner du på disse sidene:

<https://www.miljodirektoratet.no/hoeringer/>

Vi oppfordrer alle til å benytte skjemaet på nettsida til å skrive høringsuttalelse. Det er også mulig å sende inn høringskommentarer skriftlig til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim eller til postmottak@miljodir.no
Vennligst merk brevet med 2023/4989.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kai Børge Amdal
seniorrådgiver